

Članice Združenja šol vožnje Slovenije so dne 16.12.2014 sprejele sklep, da pooblastijo Izvršilni odbor Združenja šol vožnje Slovenije za sprejetje ekonomskih normativov po prejemu mnenja Agencije za varstvo konkurence. Izvršilni odbor Združenja šol vožnje Slovenije je na svoji redni 13. seji, dne 23.03.2015 s sklepom št. 5 sprejel Ekonomske normative za delo v šolah vožnje v okvirih, ki jih omogoča zakonodaja in v skladu z mnenjem Agencije za varstvo konkurence št.:3060-32/2015-2 z dne 26.02.2015, kot pripomoček za individualni izračun stroškov poslovanja. Mnenje Agencije za varstvo konkurence je kot priloga sestavni del normativov.

Ekonomske normative za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov v dejavnosti šol vožnje

1. člen

Ekonomske normative so oblikovane v skladu s pravili Slovenskih računovodskih standardov (Uradni list RS, št. 118/05) in predstavljajo orodje za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov v dejavnosti šol vožnje.

2. člen

(stroškovni nosilec)

1. Učna ura teoretičnega usposabljanja v trajanju 45 minut je v normativih opredeljena kot stroškovni nosilec teoretičnega usposabljanja.
2. Učna ura praktičnega usposabljanja v trajanju 50 minut je v normativih opredeljena kot stroškovni nosilec praktičnega usposabljanja.
3. Ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov po posameznem stroškovnem mestu se lahko vrednoti s pomočjo obrazca, ki je sestavni del teh normativov.

3. člen

(kalkulacijski elementi)

1. Kalkulacijske elemente sestavljajo stroški, ki so razčlenjeni na:

- a) stroške materiala,
- b) stroške amortizacije,
- c) stroške dela,
- e) stroške storitev,
- d) upravno prodajne stroške,
- č) stroške dajatev.

2. Vsi kalkulacijski elementi vezani na usposabljanje iz teorije se vrednotijo na vrednost ene pedagoške ure teoretičnega usposabljanja.

3. Vsi kalkulacijski elementi vezani na usposabljanje iz vožnje se vrednotijo na vrednost ene učne ure vožnje.

4. člen

(najemnina kot kalkulacijski element)

Najemnina za vozila, poslovne prostore, učilnice in poligon se vrednoti na enoto stroškovnega nosilca z vrednostjo, ki je določena v najemnih pogodbah.

5. člen

(stroški materiala)

1. Stroški vzdrževanja vozila se vrednotijo po tovarniških normativih.
2. Stroški goriva se vrednotijo po nabavni vrednosti ali na podlagi tovarniških podatkih o porabi goriva za vozilo.
3. Stroški obrabe pnevmatik se vrednotijo v skupni vrednosti pnevmatik in stroškov menjave.
4. Stroški pomožnega materiala za vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev, drobnega inventarja, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega se vrednoti po nabavni vrednosti materiala.

6. člen

(amortizacija)

Stroški amortizacije za vozila, poslovne prostore, učilnice in poligone se vrednotijo po letni stopnji v skladu s Slovenskim računovodskim standardom 13. Stroški se obračunavajo po cenah veljavnih v obračunskem obdobju.

7. člen

(stroški dela)

Stroški dela so stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v kosmatih velikostih v skladu s Slovenskim računovodskim standardom 15 ter tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del kosmatih zneskov v skladu s Slovenskim računovodskim standardom 15.

1. Za vrednotenje stroška dela učitelja vožnje, učitelja predpisov, strokovnega vodja šole vožnje in ostalih zaposlenih se uporabljajo določila Kolektivne pogodbe med delavci in družbami drobnega gospodarstva (KPdg) in njena tarifna priloga.
2. Za vrednotenje ostalih stroškov dela, ki so vezani na zdravstvene preglede zaposlenih, dodatnega izobraževanja učiteljev vožnje in učitelje predpisov, izobraževanja iz varstva pri delu in požarnega varstva ter ostalih stroškov, ki nastanejo zaradi izpolnjevanja drugih zakonskih zahtev se vrednotijo po cenah izvajalcev ali na podlagi knjigovodskih listin.
3. Pri vrednotenju stroškov dela na posamezni stroškovni nosilec se upošteva samo učinkoviti delovni čas v skladu s 142. členom ZDR-1, ki je osnova za izračun produktivnosti.

8. člen

(stroški storitev)

1. Strošek zavarovanja za vozilo se vrednoti v skupni vrednosti obveznega in kasko zavarovanja.
2. Stroški tehničnih pregledov se vrednotijo v skupni vrednosti dveh letnih pregledov skupaj z vsemi administrativnimi in upravnimi stroški.

3. Stroški cestnine se vrednotijo v skupni vrednosti letne vinjete oziroma stroška cestnine na avtocesti ali hitri cesti in letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu.

4. Stroški reklamnih storitev, reprezentance, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev se vrednotijo na podlagi knjigovodskih listin ali na podlagi razdelilnikov stroškov.

9. člen

(splošni upravno prodajni stroški)

Splošni upravno prodajni stroški, ki vsebujejo stroške računovodstva in vseh ostalih pomožnih služb v šoli vožnje se vrednotijo na podlagi knjigovodskih listin ali na podlagi razdelilnikov stroškov.

10. člen

(stroški dajatev)

Strošek davka na dodano vrednost se vrednoti po stopnji 22%.

11. člen

Uresničeni stroški se razporejajo po stroškovnih mestih na podlagi knjigovodskih listin o njihovem nastanku. Stroške lahko razporedimo na stroškovna mesta neposredno na podlagi knjigovodskih listin ali na podlagi razdelilnikov stroškov. Kot razdelilniki lahko služijo drugi stvarni podatki ali pa so podlaga druga razmerja, ki so v vzročni povezavi s stroški.

12. člen

Ekonomski normativi kot orodje za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov v dejavnosti šol vožnje predstavljajo zgolj informacijo o nekaterih objektivnih stroških, ki lahko nastanejo pri posameznem poslovnem subjektu. To orodje ne predstavlja internega akta Združenja šol vožnje (združenje) v smislu obvezujočega akta ali sklepa združenja po Pravilih delovanja Združenja šol vožnje Slovenije z dne 20.1.2009 (spremembe in dopolnitve z dne 22.11.2011).

Ekonomske normative članice Združenja šol vožnje Slovenije sprejmejo na svojem letnem zboru.

Obrazec za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov

	Elementi kalkulacije	Vrednost	Učna ura
1.	Vzdrževanje vozila (EUR/leto)		
	Vzdrževanje vozila (EUR/uro)		
2.	Gorivo (EUR/leto)		
	Gorivo (EUR/uro)		
3.	Pnevmatike (EUR/leto)		
	Pnevmatike (EUR/uro)		
4.	Pomožni stroški materiala (EUR/leto)		
	Pomožni stroški materiala (EUR/uro)		
5.	Amortizacija (EUR/leto)		
	Amortizacija (EUR/uro)		
6.	Bruto strošek dela		
	Strošek dela (EUR/uro)		
7.	Ostali stroški dela (EUR/leto)		
	Ostali stroški dela (EUR/uro)		
8.	Zavarovanje (EUR/leto)		
	Zavarovanje (EUR/uro)		
9.	Tehnični pregledi vozila (EUR/leto)		
	Tehnični pregledi vozila (EUR/uro)		
10.	Cestnina (EUR/leto)		
	Cestnina (EUR/uro)		
11.	Najemnina (EUR/leto)		
	Najemnina (EUR/uro)		
12.	Ostali stroški storitev (EUR/leto)		
	Ostali stroški storitev (EUR/uro)		
13.	Upravno prodajni stroški (EUR/leto)		
	Upravno prodajni stroški (EUR/uro)		
	Skupaj		
	Davek na dodano vrednost - 22% (EUR/uro)		
	Skupni stroški storitev		

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

**Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva ulica 13
1000 Ljubljana**

Številka: 3060-32/2015-2
Datum: 26. 2. 2015

Zadeva: Mnenje glede skladnosti določitve ekonomskih normativov za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov v dejavnosti šol vožnje

Spoštovani,

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), je dne 24. 2. 2015 s strani Gospodarske zbornice Slovenije, Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: GZS), prejela zaprosilo za podajo mnenja glede skladnosti določitve ekonomskih normativov za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov v dejavnosti šol vožnje.

Agencija uvodoma poudarja, da je v skladu z 12. členom Zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence (v nadaljevanju: ZPOmK-1)¹ pristojna za nadzor nad izvajanjem določb ZPOmK-1 ter 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU)². Spremlja in analizira razmere na trgu, če so pomembne za razvijanje učinkovite konkurence, vodi postopke in izdaja odločbe v skladu z zakonom ter daje državnemu zboru in vladi mnenja o splošnih vprašanjih iz svoje pristojnosti. Kot prekrškovni organ odloča o prekrških zaradi kršitve določb ZPOmK-1 in določb 101. in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Agencija glede na navedeno ni pristojna za podajo predhodnih mnenj o skladnosti ravnanj podjetij na trgu, temveč v skladu z ZPOmK-1 v ugotovitevnenem postopku ugotavlja, ali je oziroma so podjetja kršila pravila prava varstva konkurence in o tem izda ugotovitevno odločbo oziroma če kršitve ne ugotovi sklep o ustavitvi postopka. Od 1. 5. 2004 dalje Agencija nima več pristojnosti podeliti posamično izjemo ali negativni izvid.³ Tako morajo poslovni in drugi subjekti pri sprejemanju pravil, sporazumov in drugih dokumentov sami presoditi njihovo skladnost z veljavno konkurenčnopravno zakonodajo v Republiki Sloveniji. Agencija v nadaljevanju podaja le splošno pojasnilo glede aktov (odločitev, pravil, priporočil) in drugih aktivnosti podjetniških združenj, ki se nanašajo na izpostavljeno vprašanje določitve cene oziroma ekonomskih normativov za ugotavljanje individualnih stroškov poslovanja poslovnih subjektov v dejavnosti šol vožnje.

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 – odločba US, 63/13 – ZS-K in 33/14.

² UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 47.

³ ZPOmK-A (Uradni list RS, št. 37/2004).

Agencija je dolžna skrbeti za enotno in učinkovito uporabo prava Evropske unije, zato se pri ugotavljanju kršitev 6. člena ZPOMK-1 in 101. člena PDEU opira na prakso Evropske komisije oziroma pristojnih sodišč Evropske unije na katero se sklicuje tudi v nadaljevanju tega dopisa.

6. člen ZPOMK-1 in 101. člen PDEU med drugim izrecno določata kot omejevalne tiste sporazume, usklajena ravnanja ali sklepe podjetniških združenj (v nadaljevanju tudi: omejevalni sporazumi), s katerimi se neposredno ali posredno določa nakupne ali prodajne cene ali druge poslovne pogoje. Pogoji poslovanja na trgu pomenijo kakršenkoli dejavnik, ki vpliva na položaj podjetja na trgu in je tudi neposredno namenjen urejanju tržnega položaja enega ali več podjetij. Cena je bistven pogoj poslovanja na trgu in predstavlja ključni element konkurence, katere oblikovanje je v določeni meri odvisno od objektivnih dejavnikov, kot so: obseg ponudbe in povpraševanja, davčna politika, politika in stroški zaposlovanja, pogoji za opravljanje dejavnosti ipd., ter predvsem subjektivnih dejavnikov, kot so: notranja organiziranost, prilagodljivost, inovativnost, kvaliteta storitev ipd. Kalkulacija cene je tako v izključni domeni posameznega subjekta na trgu, ki poleg dejanskih stroškov ustrezno ovrednoti tudi zgoraj naštetе dejavnike. Pri določanju cene so ravnanja podjetij usmerjena v zmanjšanje oziroma popolno izključitev negotovosti glede cenovne politike podjetij, ki so sicer konkurenti, in v maksimiranje cene, ki jo lahko posamezno podjetje oziroma vsa podjetja dosežejo. Podjetja namreč tekmujejo med seboj predvsem s ceno, z dogovorom o ceni pa se izključi negotovost o poslovanju konkurenta ter si podjetja tako zagotovijo ohranitev tržnega deleža in ohranitev oziroma povečanje njihovega dobička, ki ga v primeru, da bi morala tekmovali s ceno, ne bi dosegla. Tudi iz prakse organov EU in iz aktov organov EU izhaja, da ima določanje cen za cilj omejevanje konkurence in je zato prepovedano. Omejitve, ki imajo tako očiten protikonkurenčen cilj, sodijo po svoji naravi med najbolj resne kršitve 6. člena ZPOMK-1 in 101. člena PDEU, ne glede na njihov dejanski vpliv oziroma učinek na trg.

Glede odločitev, pravil, priporočil podjetniških združenj, ki vplivajo na ravnanje podjetij na trgu, Agencija poudarja, da je treba upoštevati, da za vsak sporazum med podjetji ali za vsak sklep podjetniškega združenja, ki omejuje svobodo ravnanja podjetij ali enega od njih, ne velja nujno prepoved iz prvega odstavka 6. člena ZPOMK-1 oziroma prvega odstavka 101. člena PDEU. Za namene uporabe te določbe v določenem primeru je namreč treba upoštevati splošni kontekst, v katerem je bil sklep zadevnega podjetniškega združenja sprejet ali učinkuje, natančneje, njegove cilje, ki so v tej zadevi povezani npr. z določitvijo pravil o organiziranosti, kvalifikacijah, poklicni etiki.⁴ Nato je treba preučiti, ali so iz tega izhajajoči omejevalni učinki za konkurenco nujno povezani s temi cilji. Z določanjem cenovne politike in cen članov podjetniških združenj, tudi v primeru priporočenih cen, se vpliva na ravnanje podjetij na trgu in tako podjetjem, ki so konkurenti, omogoči, da do določene stopnje predvidijo ravnanje drugih podjetij na trgu. Tako se izključi negotovost glede ravnanja podjetij na trgu, zmanjša inicativa podjetij za izboljšanje kvalitete storitev, za inovacije in znižanje stroškov ter končno povzroča škoda potrošnikom.⁵

Podjetniška združenja opravljajo različne aktivnosti za svoje člane, vendar te aktivnosti ne smejo neposredno ali posredno vplivati na ravnanje članov, ki ni skladno s konkurenčnim pravom, med drugim tudi z neposrednim ali posrednim določanjem cen podjetij, ne glede na njihove lastne strukture cen. S tem se odvrta podjetja, ki so člani združenja, katerih cene so glede na njihove stroške in lastne izračune nižje, da jih znižajo. Poleg tega pa se ustvarja umetna prednost za podjetja, ki imajo manj nadzora nad svojimi proizvodnimi stroški in tako oblikovanjem lastne cene. Navedeno pa ne pomeni nujno, da je konkurenčno pravno sporno članom podjetniškega združenja zagotavljati informacije, ki bi pomagale podjetjem, da izračunajo lastno stroškovno strukturo cene in nato samostojno določijo cene proizvodov oziroma storitev.⁶

Iz prakse Agencije izhaja, da je obravnavala več primerov sklepov podjetniških združenj in v postopku ugotovila, da so podjetniška združenja kršila prvi odstavek 6. člena ZPOMK-1 oziroma

⁴ Glej npr. sodbo v zadevi Wouters št. C-309/99 z dne 19. februarja 2002, točka 97.

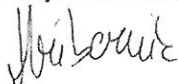
⁵ Glej tudi https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/284404/oft408.pdf.

⁶ Glej npr. primera Evropske komisije COMP/38.549 *Belgian Architects*, IV/34.983 *Fenex*.

101. člena PDEU.⁷ Dejstvo, da člani združenja preko združenja vplivajo na ravnanje na trgu, ne pomeni, da je le-to skladno s pravili prava varstva konkurence. 6. člen ZPOmK-1 in 101. člen PDEU se uporabljata za njihove odločitve, pravila, priporočila ali druge dejavnosti in njihov položaj je takšen kot bi bil, če bi delovali zunaj foruma takega združenja. Prepoved iz 6. člena ZPOmK-1 in 101. člena PDEU velja le, če ima ravnanje občuten vpliv na konkurenco na upoštevem trgu. Vsaka takšna dejavnost združenja, ki sicer omejuje konkurenco, je lahko še vedno izvzeta iz prepovedi, če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 6. člena ZPOmK-1 oziroma tretjega odstavka 101. člena PDEU.

Lep pozdrav.

Pripravila:
Janja Hribernik

Andrej Krašek, direktor
po pooblastilu št. 020-1/2014-18 z dne 17. 2. 2015
Emilija Horvat Petrovič

Vročiti:

- Gospodarska zbornica Slovenije, Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana – poslati po elektronski poti na naslov: igor.knez@gzs.si.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

7

http://www.varstvo-konkurence.si/pageuploads/informacija_javnega_znacaja/ijz154.pdf,
<http://www.varstvo-konkurence.si/fileadmin/varstvo-konkurence.si/pageuploads/ijz066.pdf>,
<http://www.varstvo-konkurence.si/fileadmin/varstvo-konkurence.si/pageuploads/ijz042.pdf>

<http://www.varstvo-konkurence.si/fileadmin/varstvo-konkurence.si/pageuploads/ijz066.pdf>,
<http://www.varstvo-konkurence.si/fileadmin/varstvo-konkurence.si/pageuploads/ijz042.pdf>